Ա. Տարի — Թիւ 19

Երկուշաբթի, 21 Յունիս 1915

ՀԱՏԸ 5 ՄԻԼԻԷՄ

ԳԱՆԵԳԻՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
ԵԳԻՊՏՈՍ . . Գ. Ո.	80	40
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ Ֆր.	20	10

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ ԼԵՒՈՆ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ԱՐԵՎ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՇԱՀԵՐՈՒ ՕՐԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՇԱԲԱԹԸ ԵՐԵՔ ԱՆԳԱՄ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Շարա Ապու Տարտար, Թիւ 16

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՀԱՍՑԷ՝

Journal AREV

B. P. № 297

Alexandrie, EGYPTE

ՉՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԱԾ ՁԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ ՉԵՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՒԻՐ

ՏՆՕՐԷՆ-ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ

ՄԵՐ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Դ.

Ազգերը ֆիզիքապէս, բայց մանաւանդ բարոյապէս կ'ապրին։ Եթէ Քիւրտը, Եզիտին, Ասորին, և Ասպոյ ու Ափրիկէի հողերուն վրայ տարածուած բազմաթիւ ժողովուրդներ՝ ազգեր չեն այլ ցեղեր (tribus), պատճառն այն է որ անոնք մի՛ միայն ֆիզիքական կեանքով մը կ'ապրին։ Եթէ Հայը, ընդհակառակն, թիւով և ուժով այդ ցեղերէն ոմանց հաւասար, ուրիշներէն աւելի տկար ըլլալով հանդերձ, ազգ է և ոչ թէ ցեղ, պատճառը՝ դարձեալ՝ իր բարոյական յատկութիւններուն, իր միջավայրին մէջ կատարած բարոյական դերին, մէկ խօսքով՝ իր ապրած բարոյական կեանքին մէջ կը գտնուի։

Թէ ի՞նչ կը հասկնանք «բարոյական կեանք» ըսելով՝ կ'արժէ բառով մը բացատրել։

Երբ կը դատենք ու դէմ դիմաց կը դնենք ազգի մը, ինչպէս անհատի մը, ֆիզիքական ու բարոյական կեանքերը, երկրորդը՝ բարոյական կեանքն՝ ըստ այս հասկացողութեան իր մէջ կը պարունակէ այն ամէնը որ չի մտներ առաջինին մէջ։ Ազգին կամ անհատին այն ամէն աշխատութիւնները որոնք չեն ծառայեր միմիայն իր ապրուստը ապահովելու կամ աւելցնելու, որոնք արդիւնք են ոչ թէ բնազդի՝ այլ մարդկային մտածման և զգացման, և իրենց կարգին կ'ստեղծեն արդիւնքներ որոնք կը մնան ու կը տարածուին և կ'ազդեն ուրիշներու մտածմանց և զգացմանց վրայ,—ահա՛ ինչ որ բարոյական կեանքը կը կազմէ։

Մենք, ուրեմն, իբրև ազգ կ'ապրինք այդ բարոյական կեանքով։ Ասիկա կասկածելի չէ, չի՛ կրնար ըլլալ, և եթէ ասոր համար ուրիշ ամէն ապացոյց ցամքէր ու սպառէր ալ, մեր երիտասարդութիւնը բարեբախտաբար պիտի տար մեզի այդ ապացոյցը, պիտի պարզէր այդ կեանքին պայմանները որոնք յիշեցինք ի վերուստ։

Աւելի առաջ չգացած, պէտք կ'զգանք այստեղ փակագիծ մըն ալ բանալու և ըսելու՝ թէ այս ամբողջ յօդուածաշարքին մէջ մենք Երիտասարդութիւն ըսելով չենք հասկրնար ո՛չ միւս ազգաց և ո՛չ մեր ազգին անիտիր բոլոր երիտասարդները։ Անոնց մէջ մաս մը, և բաւական ստուարաթիւ մաս մը, մեր դծած սահմանին մէջ չի մտներ. կա՛մ չափազանց տգէտ է, կա՛մ չափազանց եսասէր ու վայելքի միայն հետամուտ, և կա՛մ — ու ասիկա մեր մէջ միայն կայ գրեթէ բախտաբար — թէպէտ բաւական զարգացած և գործելու ալ ընդունակ ու փափաքող՝ բայց իր ազգէն խորթացած է, ազգն իրեն արժանի չի գտներ, ու կը մնայ անպէտ անօգուտ՝ որովհետև ուրիշ ազգեր ալ զինքը իրե՛նց արժանի չեն գտներ։ Մեր խօսքը այս կարգի երիտասարդներուն համար չէ հետեւաբար, այլ անո՛նց որ գէշ կամ աղէկ, սխալ կամ ուղիղ, կ'աշխատին կամ կը շարժին, իրենց և իրենց անմիջական միջավայրին՝ ազգին համար։

Եւ մեր երիտասարդութիւնը բաւականաչափ կը հաշուէ իր մէջ այս տարրը, որ, ինչպէս ըսինք, ինքնին մէկ դրական է մեր ազգին բարոյական կեանքին։ Անիկա բաւական յաճախ ապացոյցները տուած է իր եռանդին, այլասիրութեան ու անձնուիրութեան։ Այս մասին է՛ն խստապահանջն անգամ ոչինչ պիտի կրնար մեղադրել իրեն։ Իրապէս, մեր յեղափոխական շարժումը իր գործն է, իրմէ ծնած և ատեն մը իրմով յառաջ վարուած, իր խանդավառ ու խիզախ աշխատանքովն և իր անսահման զոյլելի անձնազոհութեամբը։ Պատմութիւնը օր մը մէկիկ-մէկիկ պիտի հաւաքէ ու արձանագրէ հարկաւ՝ թէ հազիւ դրպրոցաւարտ կամ մինչև իսկ տակաւին դպրոցական երիտասարդներու անչատ ու փոքր խումբեր, գաւառացի թէ Պոլսեցի, Պոլսոյ մէջ թէ գաւառները, ինչպէ՞ս կրցան այս ազգին ներարկել, այնքա՛ն քիչ ժամանակի մէջ, այն հոգին որ բոլորովին նոր էր մեզի համար և որուն վրայ եկան ետքէն իրենց կազմակերպական շէնքը կառուցանել մին միւսէն վերջ մեր յեղափոխական երկու մեծ կուսակցութիւնները։ Թէ այնուհետև ևս, նոյն երկու և աւելի կուսակցութիւններուն մէջէն, Հայ երիտասարդութիւնը տարիներով շարունակեց անհաշիւ իր աշխատանքն ու իր արիւնը ընծայաբերել ազգին, այդ ալ ծանօթ է ու կը վերաբերի արդէն անցեալին, անցեա՛լ մը որու մասին ինչ քննադատութիւններ ալ ունենայ ընելիք ապագան՝ պիտի չկրնայ ստուերարկել անոր մէջ երիտասարդութեան կատարած դերին գեղեցկութիւնը, որովհետև ան չափազանց յարմար է լաւագոյն առումին հետ «Երիտասարդութիւն» բառին։

Բայց պատահեցաւ որ Հայ յեղափոխական շարժումը քսան երկար տարիներ շարունակուելով և միշտ անյաջողութեան մատնուելով՝ թուլնայ և այլասերի, օտար ձգտումներ մտնան անոր մէջ, և ինչ որ առաջ դուռ ազգային էր, մերայատուկ պէտքերէն ծնած ու ազգային սեփական նպատակի մը ուղղուած, դառնայ ըլլայ—ո՛վ զարմանք—միջազգային, համաշխարհային, դասակարգային, գործաւորական, ընկերվարական կազմակերպութեան մը մէկ մասը, մէկ ճիւղը միայն։

Մենք նորէն պիտի չմեղադրենք մեր երիտասարդութեան այն հատուածը որ մնաց այս այլափոխուած շարժումին մէջ՝ հոն մնալուն և անոր հետ քալելուն համար։ Վերջապէս ժամանակ անցեր էր, գրեթէ քսան տարի, յորմէհետէ զինք կանխող սերունդը որպէսզի էր խոչալ մը որ չէր իրագործուած. կրնար հետեւաբար ներուիլ իրեն՝ նորագոյն սերունդին՝ որ հրապուրուի թէպէտ ոչ-ազգային բայց իրեն համար նոր, խիզախ ու մեծհոգի իտէալով մը, աշխարհի բոլոր աշխատող բայց չվայելող միլիոնաւոր մարդոց մարդավայել կեանք մը պարգևելու իտէալովը։

Ինչ որ իրեն կը մեղադրենք մտիկ անցեալին և այսօրուան ալ համար, սա՛ է միայն։— Մեր երիտասարդութիւնը ինքնիրեն նոր բան մը չի փնտռեր, չի ստեղծեր՝ ահա՛ երկար, շա՜տ երկար ատենէ ի վեր։ Եռանդն ու անձնուիրութիւնը չէ որ կը պակսի իրեն. բայց հետեւակ, չափազանց հետեւակ է իբրև ազգի մը նոր ուժը։

Փոխանակ ինքնիրեն, իր հաշուոյն դիտելու, մտածելու, մեր հանրային կեանքին այս քառասային վիճակին վրայ համոզում մը գոյացնելու, ուրիշներու չկրցածն ինք ընելու համար գործունէութեան տարբեր ուղղութիւն մը իրեն դծելու, և իր տարեկիցներուն հետ քով քովի գալով, նոր գաղափարի մը շուրջ համախմբուած՝ հպարտօրէն ու յանդգնութեամբ զայն պաշտպանելու,— մենք զայն գտանք միշտ՝ Պոլիս ըլլայ թէ՝ գաւառները կամ թէ արտասահման, արդէն գոյութիւն ունեցող կուսակցութեանց հետեւորդի դիրքով, ուսանողներն անգամ՝ առաւելն Հնչակեան, Դաշնակցական կամ Ռամկավար Ուսանողական Միութիւններու մէջ տարորոշելով ինքզինքին և Հնչակեան, Դաշնակցական կամ Ռամկավար ուսանողական Հանդէսներու հրատարակութեամբ միայն դոհացնելով իրենց դործունէութեան փափաքը։

Մեր երիտասարդութեան այս պատկերն է ահա՛ որ մեղ կը սքրտնեղէ քիչ մը՝ երբ զայն ուրիշ ազգերու երիտասարդութեան հետ կը բաղդատենք։ Հիմա որ նոր կեանքի մը արշալոյսը կ'ողջունենք մեր ազգին համար, աւելորդ չէր այս յուշագրումն ընել, ինչպէս աւելորդ պիտի չըլլայ, վերջին յօդուածով մը, պարզել թէ վաղուան այդ նոր կեանքին մէջ ի՞նչ ոգի և ի՞նչ գործունէութիւն կ'սպասուի մասնաւորապէս մեր երիտասարդութենէն։

ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ

ԱՐԵՎ հատով կը վաճառուի նաեւ՝ Գահիրէի մէջ, Կիզէ, Մարսեան գործարանին արեւարանը. Զէյթուն, Մարարիէի կայարանին գրատունը։

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ, ՁԱՓԱՁԱՆՑ ՀԱՅԿԱԿԱՆ...

Ֆրանսա իր դարաւոր ոսոխին՝ Անգլիոյ հետ համաձայնեցաւ. Արեւելքի մէջ հինէն ի վեր մրցակից երկու ազգեր, Անգլիա և Ռուսիա, համաձայնեցան իրարու հետ. երկուսն թշնամին՝ Ճարտնը բարեկամացաւ Ռուսիոյ հետ. եղաւ ատեն մը ուր պուլկարատեաց Յոյնը դաշնակցեցաւ յունատեաց Պուլկարին. Երբեմն Դաշնակցութեան անգամ Իտալիան՝ Երբեմն Համաձայնութեան յարեցաւ. եւլն, եւլն։

Ո՞րն էր այն վերջօր ուժը, այն անդիմադրելի ձգողութիւնը որ բերաւ իրարու շաղկապեց, լծորդեց այս ամէն քանով իրարու օտար ժողովուրդները, որոնցմէ ոմանք դարերով մէկզմէկու այնքան չարիք հասցուցած են։ Շահը, հասարակաց շահը, հայրենիքին նուիրական շահը։ Քաղաքական իմաստութիւնը լուսաւոր զգայուն, սպասող անցուն անցեալին արիւնոտ հետքերուն վրայէն, մոռացութեան տուաւ հին թշնամութեանց պատճառներն ու արդիւնքները։

Ու եթէ արտաքինէն անցնինք այդ ազգերուն ներքին վիճակին, հոն ալ կը տեսնանք նոյն միութիւնը, նոյն համերաշխութիւնը։ Ֆրանսայի մէջ, օրինակի համար, բոլոր կուսակցութիւնները ուրոնք դեռ երէկ, իրար կը հարուածէին ու կը հալածէին, զինադադար կնքած՝ մէկ գիծի վրայ, մէկ ճակատ կը պարզեն թշնամիին դէմ. կառաղի ընկերվարականը, կարմիր «Սէնտիքալիսթ»ը՝ ազգայնականին, կղերամիտին, «մոնարքիմական»ին հետ արմուկ արմուկի. արքայականը, միապետականը՝ հանրապետականին հետ եղբայրակցած. ամէնքն ալ ապացուցանելով խորունկ ճշմարտութիւնը Տէրուլէդի խօսքին՝ «Հանրապետական, արքայական, Պոնապարթեան, եւայլն, ասոնք մեր պզտիկ անուններն են միայն, Ֆրանսացի է մեր ընտանեկան մականունը։»

Անգլիոյ մէջ ազգային միութիւնը այնքան կատարեալ է՝ որ երկու մեծ կուսակցութիւնները, իրենց ամէնէն հեղինակաւոր ներկայացուցիչներուն միջոցաւ, կը մասնակցին այսօր երկրին կառավարութեան. աղտտականներու պետ Ասքուիթը իրեն ամենակից ունի պահպանողականներու պետ Պոնար Լօն. կայսերապաշտ (impérialiste) Զեմպերլէյնը իրեն պաշտօնակից ունի ընկերվարական Հենտերսընը։

Ի՞նչ բան յառաջ բերաւ այս հրաշքը։ Հայրենիքին սպառնացող վտանգը, վտանգին անաւոր և զդաստացուցիչ ներկայութիւնը։

Իսկ մե՞նք, Հայերս, պիտի ըսէք։ Ա՛հ, մերը ուրիշ պատմութիւն է։ Ռուսը կրնայ Ճորճնցիին հետ դիրկընդխառնուիլ. վաղը Պուլկարը կրնայ նորէն Յոյնին ձեռք կարկառել. օրին մէկը, ո՞վ գիտէ, Երբեմն Համաձայնութիւնը կրնայ բարեկամանալ (ո՞վ արհաւիրք) Գերմանիոյ հետ. Վէնիզէլոս կրնայ հաշտուիլ, հաշտուեցաւ արդէն, Գոնսթանթին թագաւորին հետ... եւայլն, եւայլն... Բայց մի՛ ապառէք, մի՛ յուսաք որ այսինչական Հայը այսինչական Հայուն հետ համերաշխի, որ Մարկոսը Կիրակոսին ձեռք մեկնէ եղբայրութեան...

Ինչո՞ւ, պիտի հարցնէք. միթէ, ամէն համեմատութիւնները պահելով, մեր ալ վիճակը նոյնը չէ՞ ինչ որ վերոյիշեալ մեծ կամ պզտիկ ազգերունը։ Մենք ալ չունի՞նք վերադոյն շահ մը՝ պաշտպանելիք. միթէ մեզի ալ չսպառնա՞ր սոսկալի վտանգ մը։—Անշուշտ, ամէնքս ալ համաձայն ենք այս մասին... Ուրեմն ինչո՞ւ չենք միանար...

Միամիտ հարցում, որ կը ցուցնէ թէ որքան քիչ կը ճանչնանք մեր ցեղային հոգեբանութիւնն ու մտայնութիւնը։

Պէտք է դիտնանք, սիրելինե՛ր, որ Հայ ազգն աշխարհի ամենէն զարմանալի, ամենէն շուարեցնող ազգն է, ըսե՛նք ամենէն անիմաստ ազգը, բաւին ոչ թէ ատուզարանական իմաստով, որ ճիշդ է՝ ան ալ՝ մեզի համար, այլ այն նշանակութեամբը զոր ոսոխիկը կուտայ անոր, և որ թերեւս աւելի ճիշդ է...։

Մենք զարմանալով կ'արհնանք և ցաւելով կը ցաւինք այն մեծ, հլօր, բարեսէր ազգերուն վրայ որոնք իրենց վիթխարի ուժովը, և հակառակ անոր, պէտք կը տեսնեն, խեղճ՛ը, միանալու, համերաշխելու թէ՛ իրարու հետ, թէ՛ իրենք իրենց մէջ։ Մենէ օրինակ առէք, ա՛ռնաչէններ։ Մենք ալ, Աստուծոյ տուած ծէն, ունինք հայրենիքին նուիրական շահը՝ պաշտպանելիք, ունինք մեծ վտանգ մը՝ դիմադրաւելիք. ճիշտ ձեզի պէս։ Դէ՛հ, միթէ ատոր համար համերաշխած ունի՞նք, միթէ միարանե՞ր ենք։

«Միութիւնը ուժ է» կ'ըսեն ու կ'երթան Եւրոպացիք։ Ի՜նչ ծիծաղ ու սքնամէջ քանձա՛ն. ի՜նչ ողորմելի հասարակաւորք...։

Մենք այն ալլըման, այն անթիֆա ժողովուրդն ենք որ ուժը կը վնասենք, և ո՛վ հրաշք, կը գտնանք ալ, անմիութեան մէջ։ Վա՛յ մեր քաջագործութիւնները, մեր տարած յաղթանակները։

Մենք այն չնչաչարիկ ու խակատիպ ժողովուրդն ենք որ կը յաւակնինք ու կը յաջողինք ալ կռուիլ՝ թէ՛ թշնամիին, թէ՛ մէկզմէկու դէմ...։

Չի անսպառ է ազգիւրը մեր ուժին։

Միուքի՛նգ. ի՜նչ պարապ բայց մանաւանդ ի՜նչ անհայազգի բառ...։ Ինչպէ՞ս կրցեր է մեր լեզուին մէջ սպրդիլ այս բառը որ ազգային ո՛չ մէկ իրականութեան կը համապատասխանէ, զոր մեր ամբողջ պատմութիւնը կը հերքէ բարձրաղաղակ։ Զինքը Հայ քրիստոնեայ մը կը բարելու համար հարկ է անոր սկիզբը պզտիկ, պզտիկ մասնիկ մը աւելցնել, դիտէք ո՞րը, և ամէն բան կը շտկուի...։

Մի կարծէ՛ք որ հեղնութիւն կ'ընեմ կոր, իմ բարեկամ չար սովորութեանս համեմատ։ Չէ՛, լուրջ, շատ լուրջ, մահուան չափ լուրջ խօսքեր է որ կ'ընեմ կոր ձեզի...։ Ներողութի՛ւն, մէկ անգամը սովորութիւն չէ։

Մ. Ս. ԿԻՒՐՃԵԱՆ

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻՆ ԿՈՂՄԷՆ

ԱՆԴԱՄՈՒՇԻՒ ՄԸ ԿՈՉԸ

Աշխարհի զոյութիւն ունենալէն ի վեր նմանը չտեսնուած, պատմութիւններու մէջ չկարդացուած այս համաերոպական զարհուրելի պատերազմը, որ այնքան ժողովուրդներ հոգեւարքի դալարումներու մատնած է, չէ խնայած իր արհաւիրքները խեղճ Հայ ազգին ալ, իբրև թէ չի բաւէին լոլոր այն տառապանքները ուսարամներու զորոն կրած էր դարերով՝ բարբարոս տէրութեան մը լուծին տակ։

Ամենքս ալ դիտենք, աւա՜ղ, որ այսօր Հայը անմասն չէ համաշխարհային չարիքէն։ և մեր Հայ կարիճ եղբայրներն ալ դիտեն զէն ի ձեռին կռուիլ աղնուասիրտ դաշնակիցներու կողքին՝ արդարութեան և իրաւունքի դատը պաշտպանելու համար ընդդէմ բարբարոսներու։

Ծանօթ է ձեզի որ վերապատուելի Ճէճիզեանի շատ դեղցիկ թելադրանքով՝

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Արեւմտեան ճակատէն

ԱՐԱՍԻ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

Բարիզ, 20.— Զեկոյց մը կը ծանուցանէ թէ Արասի հիւսիսակողմը Ֆրանսացիք մեկ քիլօմէթր յառաջացան Ֆօն Տիւ Պիւվալի արեւելեան կողմը դէպ ի Սուշէ: Արկօնի արեւմտեան կողմը բշնամւոյն ուժգին մեկ յարձակումը եւ մղեցին եւ գերիներ առին: Մեօզի մէջ Ֆրանսացիք յարձակման մը միջոցին երկու շարք խրամատ եւ 70 գերի առին: Գրաւեցին Լօռենի մէջ Ռէյօնի մօտ այն կեդրոնը ուր բշնամիին դիմադրութիւնը կազմակերպուած էր: Զորս հակայարձակում եւ մղեցին եւ 50 գերի առին: Ալզասի մէջ Ֆէօքի հովտին մեր յառաջացումը կը շարունակուի: Ռ.

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ

Լոնտոն, 20. — (Պաշտօնական) Ամսոյս 16ին լրացող շաբաթուան միջոցին 1347 նաւեր Անգլ. նաւահանգիստները մտած եւ մեկնած են: Այս միջոցին 8 անգլիական նաւեր torpիլահարուած եւ 5 ձկնորսական նաւեր ընկղմուած են ընդհանրապէս:

Արեւելեան ճակատէն

Բեթրոկրատ, 21.— Ռուսերը Կալիցիայի զաս ամբողջ ռազմաբեմերուն վրայ յաջողութիւններ ունեցան: Ռուսական ձիաւոր զօրքը յանդգնութեամբ յարձակեցաւ Ռավառուսքայի գերմանական ուժերուն վրայ եւ ստիպեց զանոնք որ նահանջեն: Թշնամին փորձեց Կրոսիէ լիներուն անցքը նեղել, բայց եւ մղուեցաւ մեր հրետանիին: Աւստրոգերմանացիք մեծ ուժերով անցան Տնիեսթրի մեկ կէտին, բայց եւ մղուեցան ռուսերէն, որոնք կը յառաջանան Տնիեսթրի եւ Բուգի միջեւ:

Իտալեան ճակատէն

Հռոմ, 19.— Ամսոյս 17ին մեր զօրքերը գրաւեցին այն բարձունքները որ դէմ բշնամիին ձեռքը կը գտնուէին՝ հակառակ անոր բուռն բնդանօթաձգութեան եւ նոր ոյժերով մեր վրայ կատարած հակայարձակումներուն: Գինք կոտորակեցինք եւ ի վերջոյ սուինով եւ մղեցինք. 150ի աւելի գերիներ բռնեցինք, որոնց մէջ 4 սպայ, եւ ձեռք անցուցինք բազմաթիւ հրացաններ, ռազմամթերք եւ միջոցներ մը: Մեր կորուստները ծանր են, բայց ստացուած արդիւնքներն ալ կարեւոր եղան: Այսպէսով բռնի անցանք Իզոնցոյի գիծը եւ բշնամիին յարձակմամբ առինք բնականն արդեն իջնող եւ իրենց պատրաստութեամբը շատ զօրաւոր իր դիրքերը: Բլավայի բարձունքներուն վրայ մեր հետեւակազօրքը՝ հրետանիին ազդեցիկ պաշտպանութիւնով՝ մեծ դիմադրութիւն եւ քաջութիւն ցոյց տուաւ:

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Բարիզ, 21. (Պաշտօնական). — Ֆրանսական հակաթորփիլանաւ մը Մաթափանի հրուանգանին եւ Կրետէի միջեւ յունական առագաստանաւ մը գերի բռնեց, որ կեղծ արտօնագիրներով կը նաւթարդեր եւ էնվեր փաշայի կողմէ նուէրներ կը տանէր Տրիպոլիս, Շեյխ Սինուսիին: Հ.

ԱԴՐԻԱԿԱՆԻ ՄԷՋ

Հռոմ, 19.—Նաւատորմիղապետութիւնը կը ծանուցանէ թէ բշնամին երեկ բազմաթիւ զորամասերու դէմ առանց որեւէ արդիւնքի: Երեկ կէսօրէ վերջ զրահաւորներ եկան Թագլիամենթօ, որոնք մեր հակաթորփիլանաւերուն յարձակման ենթարկուելով միմիայն փարոսին վնասեցին: Մեր հակաթորփիլանաւերը ջրասուզակներու յարձակման ենթարկուեցան բայց անվնաս վերադարձան: Իս. Գործ.

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ

Աթէնք, 21. — Պ. Վենիզելոս յայտարարեց թէ Ցունաստան կղզիացած ըլլալով, ինք տրամադիր չէ նախարարութիւնը կազմելու եւ կրկին պատասխանատուութիւնը իր վրայ առնելու: Հել. Գործ.

Աթէնք, 21. — Պ. Վենիզելոս ընտրութեանց արդիւնքին մասին խօսելով՝ յայտարարեց թէ ուրախ է որ Սելանիկի Հրեայ ազատականները իրեն աջակցած էին եւ ըսաւ որ նոր խորհրդարանին մէջ իր բարեկամ երեսփոխանիներուն թիւը 190ի աւելի է: Հել. Գործ.

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲՐՈՆԻԿ

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ամէնքէն ստացուած հեռագիրները կը հաղորդեն թէ յունական խորհրդարանի ընտրութիւնները՝ Վենիզելոսի եւ իր կուսակցութեան հարիւր ձայնի առաւելութիւն մը կուտան:

Այս արդիւնքը, որ անսպասելի չէր մեկէ աւելի պատճառներով, աւելի քան երբեք այժմէական կ'ընծայէ յունական հարցը եւ կը թելադրէ հակիրճ վերադարձ մը ընել Վենիզելոսի եւ իր գործին շուրջ:

Սրտի եւ մտքի տէր մարդ մը, յեղափոխական մը, որ տասը տարի խօսքով եւ գրիչով աշխատած էր իր փոքր հայրենիքին աղատագրութեանը համար, որ յաջողած էր, իր գաղափարակիցներուն հետ, պատմական եւ հերոսական կղզիին՝ կը բերէր դարաւոր կապանքները խզել եւ ինքնավարութիւն տալ անոր, որ հետզհետէ, 1898 էն 1908, տասը տարուան մէջ, իբրեւ երեսփոխան եւ իբրեւ նախարար այդ սղմնային իշխանութեան, իր հայրենիքը մայր հայրենիքին կցուած տեսնելու խանդավառ հաւատացեալը եւ շինարար գործակիցը եղած էր, յանկարծ 1910ին, ներքին յեղափոխութեան մը վաղորդայնին, մայր հայրենիքէն կը կանչուէր եւ իրեն կը յանձնուէր Ցունաստանի կառավարութեան ղեկը:

Այնտեղ, այս մարդը կ'իրագործէր հինգ տարուան մէջ ա՛յն ինչ որ ո՛եւէ պետական մարդու տրուած չէր կատարել իր ամբողջ կեանքին մէջ: Ցունաստան, զոր մինչեւ այդ թուականը աշխարհագրական բացատրութիւն մը կարելի էր նկատել, որ ո՛չ կանոնաւոր եկեւմուտք ունէր, ո՛չ կանոնաւոր եւ կազմակերպուած բանակ եւ ո՛չ ալ ներքին կարգ կանոն, որ յունա-թրքական տղեռալի պատերազմէն դեռ ինքզինքը դտած չէր, իր ճակատագիրը կը յանձնէր այս մարդուն: Անոր հինգ տարուան պաշտօնավարութեան շրջանին մէջ է որ խնայողութիւնն ու կանոնաւորութիւնը մեկ կողմէն, Ֆրանսայի հնչուն վատահութիւնը միւս կողմէն, յունական եկեւմուտքը կը կանոնաւորէին եւ կը հաւասարակշռէին: Բանակն ու նաւատորմիղը ֆրանսական եւ անգլիական առաքելութեանց միջոցաւ եւ անուս կնոջ մը բերնէն այս գեղեցիկ խօսքը լսելով. Յուզուած եւ սքանչացած, կը խորհէի, «Աստուա՛ծ իմ, երանի՛ թէ բոլոր հայերն ալ սա բարի ծերունիին պէս ըմբռնէին ազգասիրութիւնը եւ իրենց պարտականութիւնը. ունեւորը իր դրամը տալով առանց խնայելու, չունեւորը իր աշխատութիւնը, նոյնպէս առանց խնայելու....»

Վասնզի Հայութիւնը այս պահուս մեծ զոհողութիւններու եւ անձնուիրութիւններու պէտք ունի:

Շնորհակալութեան պարտք մ'ալ ունինք հրապարակաւ հատուցանելու ազնուասիրտ ազգայինի մը, Տիար Ա. Ղազարեանի, որուն կարմիր խաչի համար ակիզբէն ի վեր յանձն առած յոգնութիւնները խիստ շատ են: Մեծ ծառայութիւններ մատուցած է ու կը մատուցանէ մեր ձեռնարկին, հարիւրաւոր կտորներ առնելով եւ բաժնելով իր ծանօթներուն միջեւ, եւ մեզի օգնելով միեւնոյն ատեն կերպասներ գնելու բաւական դժուարին գործին մէջ:

Կը ցաւիմ ըսել որ Եգիպտոսի դիւղերը բնակող մեր ազգակիցները չքաջալերեցին մեզ ցարդ մեր ձեռնարկին մէջ ո՛եւէ նուիրատուութեամբ. չեմ խորհիր թէ մոռցած են մեզ. պիտի յիշեն անշուշտ, թերեւս քիչ մը ուշ, սակայն հոգ չէ. լաւ է անագան քան երբեք: Զենք պահանջեր անշուշտ որ հոն բնակող տիկիններ եւ օրիորդներ հոս գան մեզի օգնելու. պիտի խնդրէինք սակայն իրենցմէ որ փոքրիկ մասնաճիւղի պէս բաներ մը կազմեն, ատեն ատեն ուղարկելով մեզի իրենց հաւաքած նպաստներն ու նուիրատուութիւնները:

Կը սիրեմ յուսալ թէ ընդհուպ արձագանգ պիտի դտնէ մեր այս խնդրանքը գաւառական ազնիւ հայուհիներու սրտին մէջ, որուն համար կը յայտնենք կանխաւ մեր շնորհակալութիւնները:

ԱԼԻՍ Ս. ԿԻՒՐՃԵԱՆ

Մեր քաջաբար կռուող վիրաւոր եղբայրներուն օգնութեան հասնելու նպատակաւ տեղւոյս մէջ կազմուեցաւ Հայուհեաց Կարմիր Խաչը:

Սկիզբը շատ լաւատես չէի սոյն ձեռնարկին մասին, և յաճախ կը խորհէի թէ, եթէ հասարակութիւնը պէտք եղած չափով չօժանդակէր մեզի, մենք՝ ուրիշ անդամուհիներս՝ ինչպէ՞ս պիտի բաւէինք ձեւելու և մանաւանդ կարելու, թէ քանի՞ կտոր պիտի կարենայինք պատրաստել մեկ քանի ամսուան մէջ, և այլն: Սակայն այսօր սրտի ամենամեծ գոհունակութեամբ կը յայտարարեմ թէ սխալած էի, և կ'ուզէ՞ք որ աւելցնեմ տակաւին, թէ բարի և ազդասէր հայուհիներ մեզի շունչ առնելու միջոց չեն տար, երբեմն ձեւելու անդամ չենք հասնիր, այնքա՛ն շատ են կարողները, այնպէս որ մինչեւ հիմա 1000 կտորէ աւելի պատրաստ ունինք:

Ասիկա խիստ ուրախալի երեւոյթ մ'է և հրապարակաւ շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր ազնուասիրտ քոյրերուն:

Ցիշատակութեան և երախտագիտութեան արժանի են մասնաւորապէս երեք տիկիններ: Նախ՝ Տիկին Շահազիզեան, որ աշխատանոցը բացուելէն ի վեր, խիստ դնահատելի ծառայութիւններ մատուցած է մեզի՝ աշխատելով մեծ փութկոտութեամբ և եռանդով, հակառակ իր տան մէջ շատ բազմազբաղ ըլլալուն, պարագայ մը որ իր գործին արժանիքը կը կրկնապատկէ և կը բազմապատկէ, որովհետեւ իր պարագայ ժամերուն համար զբաղում մը չէ մնացած, այլ իր տնական աշխատութիւններէն ժամանակ գտնելով է որ կուգայ օգնել մեզի: Շնորհակալութիւն իրեն ի բոլոր սրտէ:

Աւելի յուզիչ բան մը լսելու պատրաստուեցէ՛ք: Մեր, շատ ծեր տիկին մը, Տիկին Սէմիզեան, մեկ քանի ամսուան մէջ 48 կտոր կարած էր, անցեալ շաբթուան հաշուեցուցակին համեմատ: Մինչեւ այսօր՝ թերեւս 60-65 եղած է: Շաբաթը երեք օր աշխատանոց կուգայ անվրէպ՝ թեւին տակ ծրար մը սեղմած, վերադարձնելով աւարտած կտորները և մխասին տանելով կարելիքները: Մեծ հիացում ունինք այդ ծերունի մայրիկին նկատմամբ: Ամէն անգամ որ իրեն կ'ըսենք՝ «Շնորհակալ ենք, մայրի՛կ». «Ի՞նչ ըսել է, օղո՛ւլ, կը պատասխանէ, ինչո՞ւ շնորհակալ կ'ըլլաք, մինակ ձե՞ր պարտքն է, մենք ալ պէտք է աշխատինք»:

Այդ տարիքը կին մը կ'զգայ որ ինքն ալ, երիտասարդուհիներու նման, պարտք մը ունի կատարելիք: Դեղեցիկ չէ՞ք գտնար ասիկա դուք ալ, և չէ՞ք սքանչանար մեզի հետ, սիրելի Հայուհիներ: Զպիտի՞ ուզէիք մեթէ դուք ալ իր օրինակին հետեւիլ, վասն զի, կը ցաւիմ ըսել, Զենէ շատերու ատուները անդամ չէ տեսած տակաւին մեր աշխատանոցին դուռը:

Հիմայ ինձ կը մնայ ուրիշ ծերունի կնոջ մը մասին խօսիլ, որուն անունը դժբաղդաբար չեմ յիշեր այս պահուս:

Սկիզբէն ի վեր կանոնաւորապէս 12-15 կտորը մեկէն կը տանի և մեկ քանի օրէն կը վերադարձնէ, նոյն քանակութեամբ կրկին տանելով հետը: Անցեալները դարձեալ երբ 15 կտոր ծրարած իրեն կը յանձնէինք, և ամենքս ալ սքանչացմամբ և յարգանքով լեցուած իր նկատմամբ (վասնզի իմացանք որ այդ բարի պառաւը դուրսի կար կարելով՝ կ'ապրի) երբ մեր շնորհակալութիւնները յայտնեցինք, «Ինչո՞ւ շնորհակալ կ'ըլլաք, զաւակներս, ըսաւ. քանի որ կարողութիւնս չի ներեր դրամով օգնելու ձեզի, դոնէ կարելով «դտակով» կ'ըլլամ:»

Խորունկ տարուբերում մը զդացինք ծեր մեր քաջաբար կռուող վիրաւոր եղբայրներուն օգնութեան հասնելու նպատակաւ տեղւոյս մէջ կազմուեցաւ Հայուհեաց Կարմիր Խաչը:

Սկիզբը շատ լաւատես չէի սոյն ձեռնարկին մասին, և յաճախ կը խորհէի թէ, եթէ հասարակութիւնը պէտք եղած չափով չօժանդակէր մեզի, մենք՝ ուրիշ անդամուհիներս՝ ինչպէ՞ս պիտի բաւէինք ձեւելու և մանաւանդ կարելու, թէ քանի՞ կտոր պիտի կարենայինք պատրաստել մեկ քանի ամսուան մէջ, և այլն: Սակայն այսօր սրտի ամենամեծ գոհունակութեամբ կը յայտարարեմ թէ սխալած էի, և կ'ուզէ՞ք որ աւելցնեմ տակաւին, թէ բարի և ազդասէր հայուհիներ մեզի շունչ առնելու միջոց չեն տար, երբեմն ձեւելու անդամ չենք հասնիր, այնքա՛ն շատ են կարողները, այնպէս որ մինչեւ հիմա 1000 կտորէ աւելի պատրաստ ունինք:

Ասիկա խիստ ուրախալի երեւոյթ մ'է և հրապարակաւ շնորհակալութիւն կը յայտնենք մեր ազնուասիրտ քոյրերուն:

Ցիշատակութեան և երախտագիտութեան արժանի են մասնաւորապէս երեք տիկիններ: Նախ՝ Տիկին Շահազիզեան, որ աշխատանոցը բացուելէն ի վեր, խիստ դնահատելի ծառայութիւններ մատուցած է մեզի՝ աշխատելով մեծ փութկոտութեամբ և եռանդով, հակառակ իր տան մէջ շատ բազմազբաղ ըլլալուն, պարագայ մը որ իր գործին արժանիքը կը կրկնապատկէ և կը բազմապատկէ, որովհետեւ իր պարագայ ժամերուն համար զբաղում մը չէ մնացած, այլ իր տնական աշխատութիւններէն ժամանակ գտնելով է որ կուգայ օգնել մեզի: Շնորհակալութիւն իրեն ի բոլոր սրտէ:

Աւելի յուզիչ բան մը լսելու պատրաստուեցէ՛ք: Մեր, շատ ծեր տիկին մը, Տիկին Սէմիզեան, մեկ քանի ամսուան մէջ 48 կտոր կարած էր, անցեալ շաբթուան հաշուեցուցակին համեմատ: Մինչեւ այսօր՝ թերեւս 60-65 եղած է: Շաբաթը երեք օր աշխատանոց կուգայ անվրէպ՝ թեւին տակ ծրար մը սեղմած, վերադարձնելով աւարտած կտորները և մխասին տանելով կարելիքները: Մեծ հիացում ունինք այդ ծերունի մայրիկին նկատմամբ: Ամէն անգամ որ իրեն կ'ըսենք՝ «Շնորհակալ ենք, մայրի՛կ». «Ի՞նչ ըսել է, օղո՛ւլ, կը պատասխանէ, ինչո՞ւ շնորհակալ կ'ըլլաք, մինակ ձե՞ր պարտքն է, մենք ալ պէտք է աշխատինք»:

Այդ տարիքը կին մը կ'զգայ որ ինքն ալ, երիտասարդուհիներու նման, պարտք մը ունի կատարելիք: Դեղեցիկ չէ՞ք գտնար ասիկա դուք ալ, և չէ՞ք սքանչանար մեզի հետ, սիրելի Հայուհիներ: Զպիտի՞ ուզէիք մեթէ դուք ալ իր օրինակին հետեւիլ, վասն զի, կը ցաւիմ ըսել, Զենէ շատերու ատուները անդամ չէ տեսած տակաւին մեր աշխատանոցին դուռը:

Հիմայ ինձ կը մնայ ուրիշ ծերունի կնոջ մը մասին խօսիլ, որուն անունը դժբաղդաբար չեմ յիշեր այս պահուս:

Սկիզբէն ի վեր կանոնաւորապէս 12-15 կտորը մեկէն կը տանի և մեկ քանի օրէն կը վերադարձնէ, նոյն քանակութեամբ կրկին տանելով հետը: Անցեալները դարձեալ երբ 15 կտոր ծրարած իրեն կը յանձնէինք, և ամենքս ալ սքանչացմամբ և յարգանքով լեցուած իր նկատմամբ (վասնզի իմացանք որ այդ բարի պառաւը դուրսի կար կարելով՝ կ'ապրի) երբ մեր շնորհակալութիւնները յայտնեցինք, «Ինչո՞ւ շնորհակալ կ'ըլլաք, զաւակներս, ըսաւ. քանի որ կարողութիւնս չի ներեր դրամով օգնելու ձեզի, դոնէ կարելով «դտակով» կ'ըլլամ:»

Խորունկ տարուբերում մը զդացինք ծեր

Ամերիկեան ձակատէն

ԱՐԱՍԻ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

Բարիզ, 20.— Զեկոյց մը կը ծանուցանէ թէ Արասի հիւսիսակողմը Ֆրանսացիք մեկ քիլօմէթր յառաջացան Ֆօն Տիւ Պիւվալի արեւելեան կողմը դէպ ի Սուշէ: Արկօնի արեւմտեան կողմը բշնամւոյն ուժգին մեկ յարձակումը եւ մղեցինք եւ գերիներ առինք: Մեօզի մէջ Ֆրանսացիք յարձակման մը միջոցին երկու շարք խրամատ եւ 70 գերի առին: Գրաւեցինք Լօռենի մէջ Ռէյօնի մօտ այն կեդրոնը ուր բշնամիին դիմադրութիւնը կազմակերպուած էր: Զորս հակայարձակում եւ մղեցինք եւ 50 գերի առինք: Ալզասի մէջ Ֆէօքի հովտին մեր յառաջացումը կը շարունակուի: Ռ.

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ

Լոնտոն, 20. — (Պաշտօնական) Ամսոյս 16ին լրացող շաբթուան միջոցին 1347 նաւեր Անգլ. նաւահանգիստները մտած եւ մեկնած են: Այս միջոցին 8 անգլիական նաւեր torpիլահարուած եւ 5 ձկնորսական նաւեր ընկղմուած են ընդհանրապէս:

Արեւելեան ճակատէն

Բեթրոկրատ, 21.— Ռուսերը Կալիցիայի զաս ամբողջ ռազմաբեմերուն վրայ յաջողութիւններ ունեցան: Ռուսական ձիաւոր զօրքը յանդգնութեամբ յարձակեցաւ Ռավառուսքայի գերմանական ուժերուն վրայ եւ ստիպեց զանոնք որ նահանջեն: Թշնամին փորձեց Կրոսիէ լիներուն անցքը նեղել, բայց եւ մղուեցաւ մեր հրետանիին: Աւստրոգերմանացիք մեծ ուժերով անցան Տնիեսթրի մեկ կէտին, բայց եւ մղուեցան ռուսերէն, որոնք կը յառաջանան Տնիեսթրի եւ Բուգի միջեւ:

Իտալեան ճակատէն

Հռոմ, 19.— Ամսոյս 17ին մեր զօրքերը գրաւեցին այն բարձունքները որ դէմ բշնամիին ձեռքը կը գտնուէին՝ հակառակ անոր բուռն բնդանօթաձգութեան եւ նոր ոյժերով մեր վրայ կատարած հակայարձակումներուն: Գինք կոտորակեցինք եւ ի վերջոյ սուինով եւ մղեցինք. 150ի աւելի գերիներ բռնեցինք, որոնց մէջ 4 սպայ, եւ ձեռք անցուցինք բազմաթիւ հրացաններ, ռազմամթերք եւ միջոցներ մը: Մեր կորուստները ծանր են, բայց ստացուած արդիւնքներն ալ կարեւոր եղան: Այսպէսով բռնի անցանք Իզոնցոյի գիծը եւ բշնամիին յարձակմամբ առինք բնականն արդեն իջնող եւ իրենց պատրաստութեամբը շատ զօրաւոր իր դիրքերը: Բլավայի բարձունքներուն վրայ մեր հետեւակազօրքը՝ հրետանիին ազդեցիկ պաշտպանութիւնով՝ մեծ դիմադրութիւն եւ քաջութիւն ցոյց տուաւ:

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Բարիզ, 21. (Պաշտօնական). — Ֆրանսական հակաթորփիլանաւ մը Մաթափանի հրուանգանին եւ Կրետէի միջեւ յունական առագաստանաւ մը գերի բռնեց, որ կեղծ արտօնագիրներով կը նաւթարդեր եւ էնվեր փաշայի կողմէ նուէրներ կը տանէր Տրիպոլիս, Շեյխ Սինուսիին: Հ.

ԱԴՐԻԱԿԱՆԻ ՄԷՋ

Հռոմ, 19.—Նաւատորմիղապետութիւնը կը ծանուցանէ թէ բշնամին երեկ բազմաթիւ զորամասերու դէմ առանց որեւէ արդիւնքի: Երեկ կէսօրէ վերջ զրահաւորներ եկան Թագլիամենթօ, որոնք մեր հակաթորփիլանաւերուն յարձակման ենթարկուելով միմիայն փարոսին վնասեցին: Մեր հակաթորփիլանաւերը ջրասուզակներու յարձակման ենթարկուեցան բայց անվնաս վերադարձան: Իս. Գործ.

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ

Աթէնք, 21. — Պ. Վենիզելոս ընտրութեանց արդիւնքին մասին խօսելով՝ յայտարարեց թէ ուրախ է որ Սելանիկի Հրեայ ազատականները իրեն աջակցած էին եւ ըսաւ որ նոր խորհրդարանին մէջ իր բարեկամ երեսփոխանիներուն թիւը 190ի աւելի է: Հել. Գործ.

Ընդհ. Հանգանակութիւն

Ի ՆՊԱՍ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ

Հովանաւորութեամբ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՖԻԼԻՊԷ ՀԱՆԳԱՆԱԿԻՉ ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԲ

Ֆիլիպէն	Լէֆ
Տեարք՝ Թ. Ալիխանեան և Գ. Թամիրեանց, Մանուկ Գուլումճեան, Յովհաննէս Մ. Գրուպալեան, Ոմն(Մ.), Սեմ Զիթճեան 500 ականէն՝	2500
Աղասեան և Թելլալեան	400
Ոմն (Ո.)	400
Յակոբ Ադամեան և Որդի	300
Ոմն (Ա.)	300
Հեղինէ Սէթեան, Մկրտիչ Թովմասեան, Պետրոս Աստարճեան Որդիք, Պետրոս Թօփաքպաշեան Եղբարք 200ականէն՝	800
Աւետիս Վարդանեան	150
Եփրատ Յ. Փափազեան	140
Դեր. Տ. Ղեւոնդ Եպսկ. Դուրեան, Առաքել Գազազեան, Արտաշէս Սէթեան, Գրիգոր Թիւթիւնճեան, Երուանդ Յակոբեան, Մանուկ Թէրզեան, Յ. Տէմիրճեան և Խ. Ստեփանեան, Յովհաննէս Թ. Աբրահամեան, Յովհաննէս Կիւլլիւեան 100ականէն՝	900
(Շարունակելի)	5890

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆԸ
ԿԻԼԻԿԻՈՅ ՄԷՋ

Թրքիզիզում տեղեկութիւն է ստացված, որ Կիլիկիայի մի ամբողջ հայաբնակ գաւառ, հաւանօրէն Զէյթունը, ապստամբութեան դրօշակ է պարզել՝ հայ յեղափոխականների գլխաւորութեամբ։ Մանրամասնութիւնները պակասում են։

(Մշակ, 14]27 Մայիս)

— Կոտորածն սկսել է և Կիլիկիայի շրջանում։ Սուրնանդակները կարողացել են հասնիլ Վան։ Նրանք էլ պարզել են ապստամբութեան դրօշակը։ Այս անգամ չեն ուզում ոչխարի պէս մորթվել։ Եւ իրաւացի է այդ վճիռը։ Միեւնոյնն է, պիտի մեռնին, գո՛նէ կռուելով մեռնին. դա պատիւ է բերում նրանց։ Նրանք էլ օգնութիւն են աղերսում Կովկասից։ Բայց այդ անհնարին է այժմ։

Սուրնանդակների պատմելով՝ երկիրը միայն Ատանայում և Մերսինում է։ Այնտեղ կարող են Հայերը խստ տուժել։ Ներսը թիւրք զօրքերը գալ չեն կարող առ այժմ։ Կամաւորների մանր խմբերը ամէն մի կռծանում թիւրք զօրքերին շատ դաս են տալիս։

(Մշակ, 19]1 Յունիս)

ԵՐԷԿՈՒԱՆ
ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ
Ս. Դ. ՀՆՋԱԿԵԱՆ ԵՒ ՍԱՀՄ. ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ

Սրատապնդող յուզումի, եղբայրութեան և ոգեւորութեան մթնոլորտի մը մէջ կատարուեցաւ երէկ, տեղւոյս Լիֆոնթիի սրահին մէջ, հայ քաղաքական երկու կուսակցութեանց՝ Հնչակեաններու և Ռամկավարներու՝ համերաշխական հանդէսը։

Սոյն ճոխ ու զեղեցիկ յայտադրով ներեկոյթին նկարագրութիւնն ինչպէս և խօսուած ճառերուն ամփոփումը, պիտի տանք Արեւի յաջորդ թիւով։

Հայեր դեպ ի. Տարտանէլ. — Դահիրէէն ճարտարապետ Տիար Յակոբ Յակոբեան Տարտանէլի մէջ արդէօեան Ջրհորներ բանալու աշխատութիւնն իր վրայ առած ըլլալով, ուրբաթ օր Դահիրէէն հոս հասան և խսկոյն Տարտանէլ մեկնեցան 13 հայ երիտասարդներ որոնք պաշտօն ունին հայ ճարտարապետին ստանձնած այդ կարեւոր և անշուշտ ոչ անվրտանգ գործը ի գլուխ հանել և այսպէսով օգնել՝ Դաշնակից քաջարի բանակներու կողքին։ Պոլսոյ առումին փութացման։ Ահաւասիկ անունները մեր այդ կարիճ հայրենակիցներուն. Ժօրժ Պահարեան (արհեստապետ), Զարեհ Սէթեան (արհեստապետ), Երուանդ Մարլեան (նախկին արտօնատէր խարաբօ), Շահին Տիգրանեան, Վանո Բաբաքճեան, Մկրտիչ Մեսրոպեան, Բարսեղ Օհաննէսեան, Հայկ Աւագեան, Մկրտիչ Մերենց, Նշան Թոմպաքճեան և Սրամ Աֆէթեան։

Զորավար Կամսարականի հետ Վանի գրաւման առթիւ մեր ունեցած տեսակցութիւնը՝ «Արեւ»էն առնելով թարգմանաբար հրատարակած էր տեղւոյս «Ուրս Էֆիքսիէն» թերթը իր նախորդ շաբաթ օրուան թիւին խմբագրականի բաժնին մէջ։ Նոյն թերթին երէկուան համարին մէջ կը կարդանք Միրզա Ցարհատ ըստորագրութեամբ նամակ մը, որ կը ջանայ նախ՝ ապացուցանել թէ 1907ի պարսկական յեղափոխութիւնը վոտնդած չէր Պարսկաստանի մէջ ոչ Ռուսաց և ոչ ուրիշ օտար աղգաց շահերը, և յետոյ՝ հաստատել թէ Ռուս զօրաց Պարսկաստանի մէջ ներկայութիւնը առժամեայ հանգամանք մը ունի և Դաշնակից պետութիւնք որ Իրաւունքի և Ազատութեան անունով կը կռուին՝ ի վնաս չէզոքներու հողային գրաւման դիտումներ չեն մուցաներ։

Թարգմանչաց տօնին առթիւ յառաջիկայ հինգշաբթի, Յունիս 11]24, յետ աւարտման Ս. Պատարագի, ժամը 10.30ին, դպրոցական հանդէս մը տեղի պիտի ունենայ տեղւոյս Ս. Պողոս-Պետրոս եկեղեցւոյն մէջ։

Աշակերտներու ծնողքներ և ազգայիններ կը հրաւիրուին ներկայ գտնուելու։

ԲՐՕՖ. ԶԱՄԶԵԱՆԻ ԳԻՒՏԸ
ՀԵՂՁՈՒՑԻՉ ԿԱՁԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

(ՄԱՆՐԱՄԱՍՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ)

Պոլսոնիա, 3 Յունիս

Համալսարանի սարբաքանական աշխատանոցին մէջ ծերակուտական Զամչեան երէկ կարեւոր փորձ մը կատարեց։ Հեղձուցիչ կազերով լեցուն ռումբ մը պայթեցուց։ Աշխատանոցին մէջ գտնուող բոլոր կենդանիները հեղձամահ եղան, մինչդեռ ծերակուտական Զամչեան, իր օգնականները և աշակերտները որոնք իր հնարած քիմիական բաղադրութեամբ թրջուած դիմակներ կը կրէին, անվնաս մնացին և ուէ նեղութիւն չզգացին։

Այս մասին «Ճիորնալէ տ՝ Իթալիա» կը հրատարակէ տեսակցութիւն մը բրօֆ. Զամչեանի հետ.

«Չեմ կրնար բոլորովին հաւատի կերպով ճշդել, ըսաւ ուսուցչապետը, թէ օ՞ր կազերն էին վերջին ճակատամարտներուն մէջ Գերմանացւոց գործածած հեղձուցիչները, սակայն կատարուած փորձերէն կրնամ ենթադրել թէ հետեւեալ կազերն էին. պրոմ, քլոռ և ասիս քլորիտրիֆ։ Իմ գտած հակազդակս հաստատուն վիճակի կը վերածէ այս կազերը և առհասարակ բոլոր վնասակար կազերը։ Երբ դիմակին կտաւը թրջուի այս բաղադրութեամբ՝ անիկա կը ծծէ հեղձուցիչ կազերը և զինուորը կրնայ անվնաս շունչ առնել թունաւոր մթնոլորտին մէջ։

«Դիմակները կրնան նաև առաջուց թրջուած ըլլալ և կը գործածուին երկար ժամանակ։ Սակայն ժամի մը չափ հեղձուցիչ կազի մթնոլորտի մը մէջ մընալէն վերջ պէտք է անդամ մ՝ալ միեւնոյն բաղադրութեամբ թրջուին, որպէս զի իրենց չէզոքացուցիչ ազդեցութիւնը պահպանեն։ Օգտակար է նաև զանոնք ջուրով թրջուած պահել։

«Ամէն պարագայի, խոհեմութիւն է ամէն մէկ զինուորին տրամադրել փոքրիկ չիչ մը այս հակազդակէն, որպէս զի պէտք եղած ժամանակ զայն գործածէ, և կամ նոր թրջուած դիմակ մը տալ անոր։ Այս հակազդող հեղուկը շատ աժան է և դիւրաւ կը պատրաստուի»

Կատարուած փորձերուն մասին՝ աւելցուց հետեւեալը.

«Փորձերը տեղի ունեցան փոքր սենեակի մը մէջ, որուն օդը աւլցուած էր քլորով, պրոմով, ասիս քլորիտրիֆով եւ ասիս պրոմիտրիֆով։ Ներկաները երեսնին դիմակ անցուցին ու ակնոց դրին և 20էն 30 վայրկեան կեցան հեղձուցիչ կազերու «աղբիւր»ին առջեւ։ Այս թունաւոր միջավայրին մէջ մնալը իրենց ոեւէ նեղութիւն չի պատճառեց, հակառակ որ ներկաները իրենց համար այնպիսի անբարեպաստ պայմաններու մէջ կը գտնուէին որոնք բաց օդին մէջ դժուար թէ պատահին։ Ազատօրէն և առատօրէն շունչ առնելէ վերջ միայն մեկնեցան սենեակէն, և սակայն կազին ազդեցութիւնը բնաւ չէին կրած և իրենց սովորական բնախօսական վիճակին մէջ կը գտնուէին։ Ըստ այնմ ի վիճակի եմ յայտարարելու թէ թշնամւոյն գործածած այս անպատուաբեր զէնքին դէմ դարմանը գտնուած է և կատարեալ է։ Մասնախմբին Տիկինները զաւեալի մրցակցութեամբ մը կը պատրաստեն հիմա դիմակի յատուկ կըտաւները։ Իսկ մենք արդէն փորձառութիւն ստացած ենք պատրաստելու այս քիմիական բաղադրութիւնը և գոհացնելու բոլոր ապսպրանքները։ Բաւական է որ զինուորական իշխանութիւնները հոգատար նախաձեռնութիւն ունենան, մեզ միշտ պատրաստ պիտի գտնեն ստիպողական պէտքերը գոհացնելու։»

ԿԱՐԵՒՈՐ ԶԵԿՈՅՑ
Գահիրէի եւ շրջակայից ազգայիններուն համար

Գահիրէի մէջ «Արև»ի հետ ո՛և է գործ ունեցողները, ինչպէս նաև բաժանորդ գրուիլ փափաքողները կրնան դիմել Հ. Բ. Ը. Միութեան կեդր. գրասենեակը, 33 Rue Madabegh, Caire, առաւօտեան ժամ 9—1 և կէս օրէ վերջ ժամ 4—7։ Նամակով՝ B. P. 1079։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐԵՐ

Տարտանէլի մէջ

Լոնտոն, 17. — Լէյնոսէն լուրեր կ՝ըսեն թէ անգլիական ընդհանուր մը զինուորներով լեցուն 3 թուրք փոխադրանաւ ընկղմեց։ Մօք.

Աթէնք, 19.— Տարտանէլէն եկող դաշնակից սպայ մը յայտարարեց.«Մեր ընդհանրները Մարմարայի տէրն են։ Թուրքերը կ՝ղգուշանան ծովի ճամբով զինուոր ղրկելէ և ստիպուած են ցամաքէն անցընել զանոնք։ Հ.

Լոնտոն, 17.— Աւստրիայէն եկող պաշարեղէնին և ռազմամթերքին Ռումանիոյ կողմէ գրաւուելուն պատճառաւ Թուրքիոյ մէջ չփոթութիւն կը տիրէ։ Ռումանիա այս խնդրոյն մէջ իր ջանքերը կրկնապատկած է և ապրանքով լեցուն երկաթուղի մը վար դրած է, որուն վագոնները կրկնակ էին։ Խիստ քննութիւն մը երեւան հանեց որ ռումբեր պահուած էին ատոնց մէջ, որոնք գրաւուեցան։ Գերմանական դիւանագիտական պայուսակներուն մէջ թունաւոր կազեր պատրաստելու գործիք մը գտնուեցաւ։ Ռումանացիք քանի մը օրուան մէջ 13 հատ այս տեսակ անուշներ գրաւեցին։

Լոնտոն, 17.— կը հաստատուի թէ «Պրէսլաւ» ծանրապէս վնասուած է Սև Ծովու նաւամարտին մէջ։ Գանի մը թրքական թորփիլանաւեր ընկղմած և 12 սպայ և 80 նաւազ խեղդուած են։

Լոնտոն, 12.— «Տէյլի Քրոնիքըլ»ի Հռոմի թղթակիցը կ՝ըսէ թէ Թուրքիա անուղղակի կերպով լուր տուաւ իտալական կառավարութեան թէ՝ դիտաւորութիւն չունի պատերազմ յայտարարելու Իտալիոյ դէմ։ Կը կարծուի թէ ասիկա Դաշնակիցներու հետ Թուրքիոյ կողմէ առանձին հաշտութեան մը խնդրանքին նախաբանն է։ Նապլի պէյ, ինչպէս նաև թրքական դեսպանատան ամբողջ պաշտօնէութիւնը, Հռոմ պիտի մնան։ Օսմ. կառավարութիւնը յուսախաբ եղած է Գերմանիոյ զինակցութենէն և հաշտութիւն կը փափաքի։ Թան

Լոնտոն, 17. — Պոլսոյ Բերա թաղին մէջ մեծ հրդեհ մը ծագեցաւ. 500 տուներ այրեցան։ Մօք.

Լոնտոն, 18. — Ադրիանապոլսէն լուրեր կ՝ըսեն թէ հակագերման շարժումը լուրջ և ծանր ձև մը կ՝առնէ, որուն հետեւանքներէն կը վախնան Գերմանացիք։ Մօք.

Աթէնք, 8. — Անգլիական կառավարութիւնը յանձնարարեց Հելլէն կառավարութեան՝ որ արգիլէ յունական նաւերուն ուտելիք և ուրիշ ապրանք տանիլ Տէտէ-Աղաճ։ Անգլիական կառավարութիւնը կ՝արդարացնէ այս պահանջումը ըսելով որ Թուրք կառավարութիւնը կը դրաւէ իր հողէն անցած ապրանքները, և իբր օրինակ ցոյց կուտայ ծծումբի բեռան մը գրաւումը։ Համոզում կայ թէ անգլիական կառավարութիւնը Տէտէ-Աղաճը պաշարուած պիտի յայտարարէ՝ միջազգային օրէնքներու համաձայն բացարձակ կամ պայմանաւոր կերպով արգիլուած բոլոր պատերազմական ապրանքներուն համար։

Լոնտոն, 17. — Գերմանացիք, Հալէպ-Պաղտատ երկաթուղիի գծին վրայ Սմանոսի գետնուղիին բացման աշխատութիւնները աւարտեցին։ Մօգ.

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Սոֆիա, 18. — Պուլկարիա բարեկամական պատասխան մը տուաւ Երբեակ Համաձայնութեան առաջարկութիւններուն։ Կը կարծուի թէ այս պատասխանը կը պարունակէ համաձայնութեան մը հիմերը, որ կրնայ շուտով կնքուիլ եթէ Պուլկարիա ապահովութիւններ ստանայ Երբեակ Համաձայնութեան տէրութիւններէն թէ իր ազգային փափաքները պիտի իրագործուին։ Սոֆիայի մէջ պաշտօնապէս կը յայտարարուի թէ բացարձակօրէն գաղտնի պիտի պահուին պատասխանին մանրամասնութիւնները։ Ռ.

Աթէնք, 20. — Իտալօ-Ռումանական համաձայնութեան համեմատ Ռումանիա պիտի միջամտէ, եթէ Գերմանիա պատերազմ յայտարարէ Իտալիոյ։

Արեւելեան ձակատէն

Բեթրոկրատ, 18. — Տնի՛սթէրի ճակատին վրայ 16 Յունիսին Թիմէնիքա և Սթրիճ գետակներուն միջև Թշնամին անկարգօրէն՝ ետ մղուեցաւ։ Տնիէսթէրի վրայ 14—15 Յունիսին գերի առնուք 202 սպայ, 8544 զինուոր, 6 թնդանօթ, 21 մթրայէզ, ռազմամթերքի սնտուկներ, կառքեր և մեծ աւար մը։ Թշնամին որ գետին վերի կողմէն անցած էր՝ բնաջինջ եղաւ։ Հ.

Ամսթերտամ, 17. — Ջօր. Մաքէնզըն հեռագրեց Քայզերին թէ Յուլիս 1էն առաջ Լէմպերկը պիտի դրաւէ։ Ռ.

Լոնտոն, 18.—«Թայմզ»ի զինուորական թղթակիցը աչքէ անցնելով կալիցիոյ մէջ Աւստրօ-գերմաններու յառաջացումը, կ՝ըսէ թէ ռուսական կռուելու կարող ուժերուն մէկ հինգերորդը միայն պատերազմի մասնակցած է։ «Մենք պէտք չէ յուսալինք ո՛չ ռուսական ընկերկումէն, ո՛չ ալ մեր կողմէ Գերմանացիներու դիծերը ճեղքելու փորձերուն ձախողումէն։ Մենք Գերմանացիները ոչնչացնելու վրայ ենք, քանի որ գերմանական կորուստները օրական 10,000ի կը հասնին։ Մեր կատարած գործը, այս պատճառաւ, անխուսափելի պիտի ընէ մեր վերջնական յաղթութիւնը։» Ռ.

Արեւմտեան ձակատէն

Բարիզ, 19. — Զեկոյց մը կ՝ըսէ թէ յարձակմամբ գրաւեցինք Ֆօն սը Պիւվալը, զոր թշնամին 9 մայիսէն ի վեր յամառութեամբ կը պաշտպանէր։ Նօթրը Տամ Տը Լօրէթի արեւելեան կողմը Սուշէի ուղղութեամբ բաղմաթիւ խրամատներ և 300 գերի առնուք։ Ռ.

Բարիզ, 19. — Ուրբաթ երեկոյ Գերման վաչտ մը Լմպէրմէնիլի մէջ փոքր դիրք մը գրաւեց բայց հակայարձակումով մը ամբողջ դիրքը ետ առնուք։ Այսօր մեր յառաջացումը շարունակեցինք Ալզասի մէջ Ֆէյշթ գետակին երկու եզերքներուն վրայ և հակառակ տեղատարափ անձրեւին բաղմաթիւ բարձրութիւններ և գիւղեր գրաւեցինք։ Ռմբակոծեցինք Միւնսթէրի կայարանը, և ռազմամթերքի ամբարանոցները։ Դը հանեցինք։ Մէցէլալը ամբողջապէս պաշարեցինք։ Ռ.

Քօպէնհակ, 20. — Բրուսիական կորուստներու վերջին 12 ցուցակները 71,483 սպաննուած, վիրաւոր ու անյայտացած կը պարունակեն։ Մինչեայն Բրուսիացիներու կորուստները 1,409,489ի կը հասնին։ Հ.

Լոնտոն, 19. — Պ. Լոյտ Ճօրճ ծանոյց թէ բանակցութեան մէջ է Լօրա Քիչնէրի հետ՝ դիտաւորներու մասնախմբի մը կազմութեան համար, որպէս զի կարելի ըլլայ քիմիագիտութեան և մեքենագիտութեան ընծայած բոլոր միջոցները գործածել ռազմանիւթերու պատրաստութեան։ Ռ.

ՅԷՓԼԻՆԻ ՆՈՐ ՁԵՒ ՄԸ

Յէփլիններու նոր ձև մը երեւան եկած է, որոնց առաջքը կլորցած և եռեւը սրածայր է։ Այս նորաձև ցէփլինը զօրաւորապէս զինուած է։ Նաւակը նոր հնարուած ռմբարձակ մը ունի. իր մէջ գտնուող անձերու թիւը սովորական ցէփլինի մը պարունակած թիւէն պակաս է, բայց իր արագութիւնը շատ աւելի մեծ է. ուղեւորներէն մաս մը կրնայ ճամբան ռումբեր չինել։ Արդէն 10 հատ պատրաստ կան այս ցէփլիններէն և ուրիշ շատեր ալ շինուելու վրայ են։ Առանք Անգլիոյ վրայ օդային արշաւանքի մը սահմանուած են։

Իտալական ձակատէն

Հռոմ, 17, (Պաշտօնական) Աւստրիացիք վոքը օդանաւերու մէջէն յայտարարութիւններ կը նետեն որոնցմով կը հրաւիրեն իտալացի զինուորները դասալիք ըլլալու և կը խոստանան վճարել իրենց հետ բերելիք ամէն մէկ հրացանին՝ 10 քուրոն, մթրայէզին՝ 500, թնդանօթին՝ 2000, օդանաւին՝ 2000 և ձիուն՝ 150 քուրոն։ Մեր զինուորները այս առաջարկներուն կը պատասխանեն ամենուրեք թշնամիին դէմ իրենց քաջագործութիւնները շարունակելով։

Հռոմ, 18. — Բօսթէանաի հովիտին մէջ կը յառաջդիմենք. Մալպօոկէթի կամուրջը ամրակոծեցինք։ Մօնթէ Նէօսի շրջանին մէջ կատաղի գործողութեան մը միջոցին 600 գերի առինք և Զաքրաթիի հունգարական զօրամաս մը բնաջինջ ընելնք յարձակման միջոցին։ Բալլավայի բարձունքները գրաւեցինք՝ Աւստրիացւոց բոլոր հակայարձակումները ետ մղելով։

ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԻ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Վաշինկթոն, 19.— «Վիլիըմ Ֆրայ»ի ընկերումին առթիւ ամերիկեան կառավարութեան Գերմանիոյ տուած պատասխանը կը մերժէ ընդունիլ գերման տեսակէտը որու համաձայն Գերմանիա պիտի կարենար պատերազմի արգիլեալ ապրանք պարունակող ամերիկեան նաւ մը ոչնչացնել, անոր համար փոխարինութիւն մը վճարելով։ Ռ.

Նիւ-Եօրք, 19. — Դաշնակից տէրութիւնաց և մասնաւորապէս Ռուսիոյ գեսպանները կը բողոքեն թէ իրենց մասնաւոր թղթակցութիւնները անդաղտնապահութեանց տարկայ կ՝ըլլան թղթատարութեան Գերմանացի պաշտօնեաներուն կողմէ։ Ամերիկեան իշխանութիւնք այս խնդրոյն համար քննութիւն մը բացած են։ Սրամ

ՏԵՂԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Ն. Բ. Սուլթանը 100 ոսկի նուիրեց Շուպրաի հրդեհին աղետեալներուն։ Ն. Բարձրութիւնը վաղը հացկերոյթ մը պիտի տայ Ռաս-էլ-թինի պալատին մէջ, որուն պիտի հրաւիրուի արաբ երեւելի վաճառականները։

Սրբ Հենրի Մաքմահոն ամսոյս 24ին հացկերոյթ մը պիտի տայ, տեղացի և եւրոպացի մեծամեծներուն։

Հաճիի մախսանեցգութիւն.—«Մօքաթթամ»ի տնօրէնութիւնը Աղեքսանդրիոյ վաճառականներէն մէկուն թուղթի կարեւոր յանձնարարութիւն մը ըրած էր, որ երեկ հասաւ Իտալիայէն։ Մաքսի պաշտօնեաները չոգենաւ մտան սովորական քննութիւնը կատարելու համար, և իրենց գործը լմնցած էր դրեթէ՝ երբ իրենցմէ մին «Մօքաթթամ»ի սահմանուած թուղթի հակերուն մէջէն հաշիւի թերթ հոտ մը առաւ։ Քննուելով տեսնուեցաւ թէ 200 քիլօ հաշիւ պահուած էր։ Հիմա կը փնտռուին այն մաքսախոյսերը որոնք այսքան դէշ խաղ մը խաղացած են «Մօքաթթամ»ի։

Հացին գինը.— Երկու երեք օրէ ի վեր եւրոպական հացին գինը աղած է և օխան 6 ղրշ.ի կը ծախուի։ Այս անարդար յաւելումը պէտք է վերադրել ցորենին, ալիւրին և հացին պաշտօնական ցանկէն ջնջումին, որովհետև պէլէտի ալիւրին գինը ինկած է և ցորենը առատ է, այնպէս որ իշխանութիւնք անոնց արտածումը թոյլատրեցին։ Միւս կողմէ հեռագիրները կը ծանուցանեն որ անգլիւրին գինն ալ նուազում մը կրած է, որով անհրաժեշտ կը դառնայ ալիւրին և հացին սակագինը կրկին սահմանել։

Կարդալ Օթէլ Ասանայի ծանուցումը Դ. էջին մէջ։

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ Տպարան
Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
Imp. Economique - Alex.

000073

ԳԷՈՐԳ ԻՓԷԿԵԱՆ

Ծխեցէք

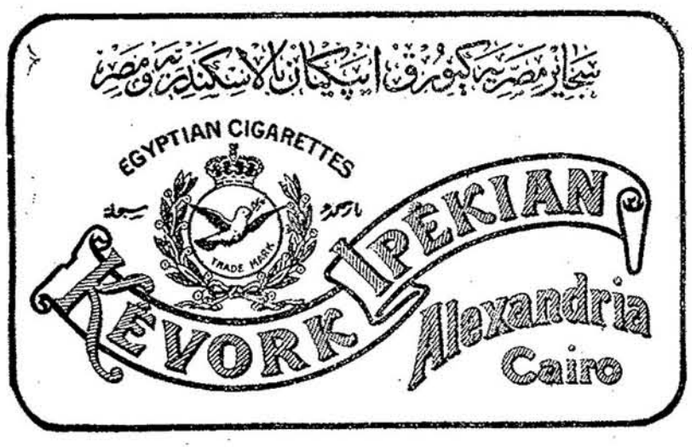

Սիգարէտներ

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻՆ ԱՄԷՆ ՏԵՂ.

ՆԷՇԸՆԼԻ ՊԱՆՔ ՕՖ ԷՃԻԲԹ
(National Bank of Egypt)

Դրամագլուխ Անգլ. Ոսկի 3,000,000
Պահեստի գումար » » 1,300,000

Կեդրոնատեղի՝ ԳԱՀԻՐԷ — Մասնաճիւղ՝ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Գործակալութիւններ՝ Ասիուտ, Ասուան, Պէնհա, Պէնի-Սուէֆ, Շէպին-էլ Գոմ, Տամանհուր, Մինիէ, Բոռ-Սաիտ, Սուաքիմ, Սոհակ, Թանթա, Զաքազիկ, Մուսմի (Գայիրէ), Լուքսոր, Բոռ-Սուտան ու Լոնտոն

Կը կատարէ դրամատանց յատուկ բոլոր գործառնութիւնները

ՏՕԿԹ ՂԱԶԱՐՈՍ ԱՐԹԻՆԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՄՈՒՍԹՖԻ, ՇԱՐԱ ՊԷՅՆ ԷԼ ՆԱՀՅԷՅՆ ԹԻՒ 10, ԳԱՀԻՐԷ
ԹԷԼԷՖՕՆ, ԹԻՒ 35-37

Հիւանդները կ'ընդունի առաւօտեան ժամը 8էն մինչև իրիկուան ժամը 7ը։

Ակռաները կը մաքրէ ու կը քաշէ առանց ցաւի։ Ակռաներու համար ոսկիէ, քառչուէ կամ Ամերիկեան վերջին դիւտ եղող ուրիշ տեսակ նիւթերէ քուրօն կը շինէ առանց զսպանակի կամ քիմքի վրայ բան մը դնելու։

Բոլոր գործերը մաքուր եւ խղճի մտօք կը կատարուին։

Մարդ կեանքին մէջ անգամ մը ծախսելով կ'ազատի ակռաներու անտանելի ցաւերէն եւ հանգիստ կ'ապրի։

Գիները խիստ չափաւոր են։ Մասնաւոր ակռայի դեղեր ալ կը դրուին։

ԲԱՍԹԻԼ ՆԱԼԹՇԷՐ
(PASTILLES NALTHER)

ՀՐԱՇԱԼԻ ԴԵՂԱՀԱՏԻՊ

Հացի չափ կարեւոր ամէն անձի համար

Պնդութիւն ունիս թէ փոքրհարութիւն, ստամոքսի ակարութիւն թէ անմարսողութիւն, ջերմէ՞ կը տառապիս թէ անքունութիւնէ, հարբո՞ւիս ունիս թէ յօդացաւ։

Գործածէ՛ եւ պիտի օգտուիս անպայման։

Դարման է՝ 34 տեսակ հիւանդութիւններու, որոնք մանրամասնուած են յայտագրին մէջ, որ կը գտնուի իւրաքանչիւր տուփի հետ։

Գիներն են ըստ ածան Ե.Ղ.

Տփիկը (որ կը պարունակէ 67 հատ) 10
Տուփը (որ կը պարունակէ 3 տփիկ) 20

Թղթատարով առաքման համար պէտք է միասին ղրկել նաեւ երկու ղրշ.։

Ամերիկեան այս դեղահատիկը պատրաստուած է յայտնի բոյսերու եւ արմատներու հիւթէն եւ օգտակարութիւնը հաստատուած է բժշկական կառաւնեալ։

Անձնապէս փորձելէ եւ օգտուելէ վերջ միայն սոսնձնած է Եգիպտոսի ընդհանուր ներկայացուցչութիւնը՝ ԳԱՐԱՊԱՇԵԱՆ ԹՈՎՄԱՍ, *որուն կարելի է դիմել, փոքր թէ մեծաքանակի համար, սոնձամբ կամ քարտ փոստալով հետեւեալ հասցէին*

82, Rue Guinenet Charkas (Boulac)
c/o Ecole Arménienne
B. P. *1079* Le Caire (Egypte)

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՌՕՄԱ
Banco di Roma

Հաստատեալ 1880ին

Դրամագլուխ, 200,000,000 ֆրանք ամբողջապէս վճարեալ

ԸՆԴՀ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ — ՀՌՈՄ

Կեդրոնավայրք. — Բարկլ, Ճէնովա, Նաբօլի, Թուրինօ, Ֆիօրէնցա, Աղեքսանդրիա, Կ. Պոլիս, Պարէլօն, Գահիրէ, Մալթա, Ամերիկեան Տրիպոլիս

ՄԱՄՆԱՃԻՒՂՔ

Ալպա	Ֆարա Սապ	Բինէրոլո
Ալպանօ Լացիալէ	Ֆէրմօ	Միլինա
Արէցցօ	Ֆոսանօ	Մուպիարօ
Ավէցցանօ	Ֆրասքաթի	Թարրակինէ
Պէնեվանի	Ֆրօսինոնէ	Թիվոլի
Պրաչիանօ	Լուքքա	Թորրէ Անունցիատա
Մ'օնթէ Քաթինի	Մ'օնտօվի	Վէլլէթրի
Գանէլի	Մ'օնպալանշ	Վիտրէճճիօ
Գասքէ Նուովօ	Օրպէթէլլօ	Վիթէրպօ
Գօրնէթօ Թարքուինիօ	Օրվիէթօ	
Տէրնա	Բալէսթրինա	

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՐՕՄԱ կ'զբաղի ամէն տեսակ սեղանաւորական գործողութիւններով, այսինքն արժեթղթերու վրայ ավանս, Եւրոպայի եւ Եգիպտոսի կարեւոր քաղաքներուն իրայ փոխադիր, չէք եւ «լէթրը տը քրէտի», հեռագրաւ վճարումներ, Եգիպտոսի եւ Եւրոպայի վրայ պարտամուրհակներու զանձում, Կտրոններու եւ վիճակահանութիւնէ շահուած պարգեւներու գանձում, Եւրոպայի եւ Եգիպտոսի մէջ պօրսայի հրամաններու գործադրութիւն, Արժեթղթերու պահպանութիւն, Ապրանքներու պահպանում եւ ավանսի գործողութիւն։

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՐՕՄԱ կ'ընդունի դրամական աւանդներ, ուզուած ատեն կամ որոշ պայմանաժամով վճարելի։

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՐՕՄԱ օտարականներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը բացած է Մ'օնթէրաթինօի համբաւաւոր ջերմուկները, ուր ամէն տեսակ սեղանաւորական դիւրութիւններ կ'ընծայուին յաճախորդներուն։

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

Մասնաճիւղ Աղեքսանդրիոյ — 9 Ֆրանք փոստ

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ ԾԽԱԽՈՑԻ
եւ Եգիպտական սիկարէթներու

ԿԱՄՍԱՐԱԿԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ԶԱԿԱԶԻԿ - ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Համբաւաւոր են իր Ապուճիկմա (Ատտ) Ծխախոտները եւ Սիկարէթները

ՕԹԷԼ ԱՏԱՆԱ

Շարա Մօճամէէ Ալի, թիւ 12
(Օրոզտի-Պաքի վրայի շենքը, Ա. յարկը)
Սեփականատէր՝ ՌՈՒԲԷՆ ՊԱՉԻԿԵԱՆ

Պատիւ ունինք ծանուցանելու յարգոյ հասարակութեան թէ 15 Մայիսէն սկսեալ մեր Սիքքէ-Հէտիտա գտնուող ծանօթ ԱՏԱՆԱ պանդոկը փոխադրած ենք վերը նշանակեալ հասցէին։

Ներկայ պանդոկիս շէնքը, իր կեդրոնական դիրքով եւ ընծայած առողջապահիկ ամէն առաւելութիւններով, ինչպէս եղեկտրական լոյս, տաք եւ պաղ ջուրի բաղնիք եւն. սահմանուած է ամէնադժուարահաճներն իսկ գոհացնելու։

Գիները խիստ չափաւոր, Ե. Ղ. 6 եւ 8։

Ամսական վարձակալելու դիւրամատչելի պայմաններ։

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

Շարա Ապու Տարտար թիւ 16
Սեփականատէր՝ Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

Կ'ստանձնէ ամէն տեսակ տպարանական գործերու պատրաստութիւնը, Գիրք, Տետրակ, Հաշուեցուցակ, Նարակագրութիւն, Այցեստուս եւն. չափաւոր գիներով։

Ցանձնարարութիւնք կը կատարուին խրճամով։

ԱՂԴՐԻԱՍ ՄԿՐԵԱՆ
ՆԿԱՐԻՉ-ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒ

Ռիւ Սէսսօսթրիս, 1 (Ցունաց Ավէրօֆ աղջկանց վարժարանին ետեւ)

18 տարիէ ի վեր Աղեքսանդրիա հաստատուած եմ։ Ներկի, զարդանկարի, նշանատախտակի [թապէլա], իւղանկար պատկերներու և լուսանկարչական ֆիլմերու վերաբերեալ կատարած աշխատութիւններովս գոհ թողուցած եմ Եւրոպայի յաճախորդներս։ Գիներս՝ միշտ Աբրանէրէն սուղ, իսկ Եւրոպացի արհեստակիցներէս աժան են։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԻՆՔՆԱՎԱՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԳՐԵՑ

Ս. ՍԱՂԱՀ ԳԻՒԼԵՂԵԱՆ

Ամէն Հայու համար դիւցազնական և ժամանակական այս խնդրոյն մասին յոյժ շահեկան տեսութիւն մը։

ՓԵՏՌԵԼ ԲՈԼՈՐ ԳՐԱՎԱՃԱՌՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱ։

Գին 5 դրշ. ողջ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ
ՔԱՐԻՒՂԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

Աղեքսանդրիա, ՍԻՏԻ ՄԻԹՈՒԱԼԻ փողոց թիւ 40
(Աբբարիճի մկիրիճ դէմը)
Թէլէֆօն թիւ 33-45]

Այս վաճառատունը կը հայթայթէ թէ Աղեքսանդրիոյ եւ թէ Ռամլէի մէջ ՄԱՆԹԱՇԵՒՅԻ հարազատ ռուսական եւ ամերիկեան քեթթոլը, չափաւոր գիներով։

Ապրանքները օրը օրին կը յանձնուին ամենայն կանոնաւորութեամբ։

ԴԻՄԵՑԷՔ ԵՒ ԴՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ։

ՊԱՆՔ Տ'ՕՐԻԱՆ
Banque d'Orient

ԱՆԱՆՈՒՄՆ ԸՆԿԵՐԻԹԻՒՆ

Դրամագլուխ՝ ամբողջապէս վճարուած
Ֆր. 25,000,000

Կեդրոնատեղի ԱԹԷՆՔ

Մասնաճիւղեր՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Սելանիկ-Իզմիր։ Գործակալութիւններ՝ *Միտիլլի, Մանասթիր, Սերէզ եւ Զակազիկ։* Փոխ-Գործակալութիւններ՝ *Պերկամա, Մաղնիսա եւ Սոֆա։*

ՊԱՆՔ Տ'ՕՐԻԱՆ *կը կատարէ սեղանաւորական ամէն տեսակ գործողութիւններ։*

ՊԱՆՔ Տ'ՕՐԻԱՆ *կ'ընդունի դրամական աւանդներ, հետեւեալ տոկոսներով.*

Հարիւրին	3	*թ.տես վճարելի*	
»	3,50	9 *ամիսէն*	»
»	4	1 *տարիէն*	»
»	5	5 *տարիէն եւ աւելի վճ.*	

Նոյնպէս՝ խնայողութիւնը քաջալերելու համար հաստատած է Փոքր Խնայողութեանց յատուկ ճիւղ մը որ կ'ընդունի Ե. Ղ. 20էն Ե. Ղ. 25,000 տարեկան հարիւրին 1 տոկոսով։

Ա. Ե. ՕՏԱՊԱՇԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

ՀԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Հաստատեալ 1902
Գահիրէ, Սրբոյ Կեսիսի

Կը վաճառուին ամէն տեսակ կերպասեղէն, բրդեղէն, բամպակեղէն, տպածոյ, պաքիսթ, զէթիր, մատաբօլամ եւ մանաւանդ դերձակներու պիտոյիներ, մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ։

Ներածմունք ուղղակի Եւրոպայէն։ Ապրանքներու տոկունութեան եւ գիներու չափաւորութեան մասին արդէն իսկ համբաւ ստացած այս վաճառատունը կ'արժէ անգամ մը այցելել։

առիթէն օգտուեցէք

ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ

ՀՐԱՇԱԼԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԳԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐ

Հրատարակուած *1914*ին, Կ. Պոլսոյ մէջ։ Գին *10* դրշ. - Դիմել, սակաւաթիւ օրինակներու համար, ԱՐԵՒԻ խմբագրատունը։

ՍԱԿԱՐԱՆ

21 Ցունիս 1915

ԲԱՄՊԱԿ	Բացում		Փակում	
Ցուլիս	14	1]4	14	9]32
Նոյ.	15	1]16	15	1]8

ԲԱՄՊԱԿԻ ՀՈՒՆՏ

Ցունիս	85.—	85.20
Նոյ.-Ցնվր.	84.20	84.20

ԱՐԺԵԹՈՒՂԹ

Գրեցի Ֆոնտիք	1886	Ֆր. 305.50
» »	1903	» 245
» »	1911	» 249.50
Բուլկի երկաթուղի		» 139